

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Примљено: 21. 10. 2020.			
Орг. јед.	Прој.	Прилог	Вредност

Recenzija prevoda *Living Translators' Society* (*Društvo živih prevodilaca*)

Living Translators' Society (*Društvo živih prevodilaca*) je naziv kratke zbirke priča studenata osnovnih akademskih studija Anglistike na Filozofskom fakultetu u Nišu. Priče su originalno napisane na engleskom jeziku, a zatim prevedene na srpski jezik. Četiri priče, *The Ghost Detective* (Fantomski detektiv), *Ripples* (Talasi), *Skittering Frenzy* (Rastuće ludilo) i *The High Walls of Cerebrum* (Visoki zidovi Cerebruma) rezultat su studentskog rada na izbornom predmetu Gotska imaginacija (prof. dr Milica Živković), a njihovi prevodi na predmetu Jezičke vežbe (Prevod sa engleskog na srpski) koji sa entuzijazmom i profesionalnom ozbiljnošću predaje docent dr. Ljiljana Janković. Poduhvat je vredan pažnje iz više razloga od kojih treba istaći najmanje dva.

Kreativno pisanje je razvijena oblast i legitimna disciplina na velikom broju univerziteta širom sveta. Tokom osnovnih studija studenti Anglistike usvajaju veštine pisanja ne-fikcionalnih tekstova na više predmeta, ali su prilike da pokažu svoj dar i umeće pisanja literarnog teksta ograničene. Zato se ovakvi zadaci mogu smatrati eksperimentom. Predmet Gotska imaginacija na kome se čitaju popularna dela *horror* fantastike 19. i 20. veka i analiziraju njihove moderne filmske adaptacije ima za cilj da studente upozna sa konvencijama žanra i osobenostima stilskog izražavanja. Izabranim književnim i filmskim primerima i žanrovskim konvencijama, međutim, ne pristupa se kao nečemu što obavezuje, već inspiriše i podstiče na autentično tumačenje i dalju obradu. Razumeti šta neko književno delo čini zanimljivim, bez obzira na žanr kome pripada, a nečiji stil pisanja prepoznatljivim jeste veština koja se uči. Iznad svega, ipak, namera je da se studentima pruži prilika da dođu do svog ličnog glasa kroz različite aktivnosti, bilo kroz argumentovanu i kritičku analizu i diskusiju, bilo kroz kreativno pisanje.

Prevod priča studenata Anglistike, s druge strane, afirmiše književno prevođenje koje takođe zaslužuje veću zastupljenost u nastavnom planu i programu. Rašireno je shvatanje da je prevođenje, uključujući i književno, tehnika prebacivanja teksta za koje je potrebno poznavanje stranog jezika. Književni prevod, međutim, nije samo zanatski rad; prevodilac re-kreira značenje izraženo u original i trudi se da verno prenese stilske osobenosti teksta. Prevodioci izabranih priča u ovoj zbirci pokazali su da je prevođenje vrsta umetničkog stvaralaštva slična kreativnom pisanju, odnosno, jedna vrsta književnog oblikovanja koje ima neosporne vrednosti za jezik i kulturu na koje i sa kojih se prevodi. Prevodi knjiga su mostovi za susret sa kulturama, oni vode do boljeg razumevanja i povezivanja među kulturama. Ukoliko bi se nastavalo sa ovom započetom praksom, kreativna ostvarenja studenata Anglistike mogla bi biti zanimljiva ne samo za njihove profesore i kolege, već i znatno širi krug čitalaca. Zato svesrdno preporučujem objavljivanje ovog prevoda, potkrepljujući svoju preporuku rečima Ive Andrića u tekstu pod naslovom “Sa magijom ponekad graniči i na prave podvige liči rad dobrog prevodioca”: “Prevodioci su najbolji tumači i posrednici u ovom oduvek podeljenom svetu. Ako su danas narodi i ljudi bliski jedni drugima, i ovoliko koliko jesu, za to treba zahvaliti, između ostalog, i prevodiocima. Ko se od nas nije njihovim radom i naporom koristio? Šta bi znali o Homeru, Danteu, Geteu da ih ne čitaju u prevodima, a šta o Euripidu, Šekspiru, Rasinu ili Gogolju da ih ne slušaju u pozorištima na svom jeziku? Ništa. A, ako ipak nešto znamo ili bar naslućujemo, to je zasluga prevodilaca. I svi mi, koliko nas ima, njihovi smo dužnici.”

Niš, 20.10.2020

Prof. dr Milica Živković